

Remissvar från Riksorganisationen Hela Sverige ska leva 2020-09-24

Departementspromemorian ”Utökad målgrupp för Allmänna arvsfonden, Ds 2020:9

Vi är en riksorganisation vars syfte är att ge allmännyttan genom att verka för goda villkor i hela landet, en god landsbygdsutveckling och en god balans mellan stad och land. Vi företräder byarörelsen och stöts av medlemsorganisationer som vill att Hela Sverige ska leva.

Vi har tagit del av promemorian förslag och kan i huvudsak stödja förslagen, dock, och det är viktigt, med följande kommentarer.

Allmänna arvsfonden tillförs medel i huvudsak från avlidna som saknar arvsberättigade eller där det föreligger ej giltiga testamenten. Hanteringen av en sådan fond, måste, såsom både regeringen och Arvsfonden skriver, hanteras med den yttersta respekt och integritet för de som har bidragit till att fonden finns och att den kan dela ut medel. Därav följer att beslut om projekt, hantering och administration av fondens medel måste kunna säkerställa att medel används korrekt inom de prioriterade områden som fonden har.

Som en av civilsamhällets organisationer som verkar för en balans mellan land och stad har vi sett många goda exempel på att projekt som Arvsfonden beviljat medel till, har bidragit till lokal utveckling i hela landet.

Under den tid som Allmänna arvsfonden funnits, från 1928, har det understrukits att fondens medel inte kan och ska ersätta det som är samhällets ansvar för sina medborgare. Promemorian redovisar att det som i vissa fall idag är ett samhällsansvar, har från början varit initierat som ett projekt finansierat från Arvsfonden. Särskilt innebär nuvarande regler att det är nyskapande och utvecklande projekt man stödjer, där det finns tolv olika prioriterade områden. Vi anser att det måste vara helt klart och säkert att Allmänna arvsfonden inte tar över/ersätter det som är samhällets obligatoriska uppgifter genom stat, region och kommun.

Vi vet också att det under senare år funnits en granskning i media, att det funnits kritik mot vissa beviljade projekt. Till och med i media finns åsikter om att fonden borde upphöra. Samtidigt vet vi som en ideell organisation, med flera tusen lokala grupper i hela landet, att våra ideella organisationer har de bästa avsikter och att man bygger på ideella insatser och ideellt arbete där arvsfonden haft stor betydelse för utveckling i hela landet.

Promemorians huvudförslag är att målgruppen utvidgas till att med vissa regler omfatta äldre personer. Motivet för detta är att man anser att fondens värde och tillväxt tillåter en utökad målgrupp och att detta varit föremål för överväganden från början av arvsfondens tillkomst.

Vi stödjer detta förslag med den begränsning som tills vidare föreslås att högst en tiondel fördelas till verksamheter till förmån för äldre personer.

Vi blir lite mer tveksamma när departementet i promemorian skriver om det digitala utanförskapet för äldre. Det finns, men där måste det finnas en gräns för vad som är en skyldighet för samhället att överbrygga och det sker redan idag till exempel genom studieförbundens verksamhet. Däremot kan det finnas andra viktiga områden där samhället inte har idag ett uttalat ansvar för att inkludera äldre.

Promemorian anser att arvsfondens ekonomi är mycket god och därför kan möjliggöra en ytterligare målgrupp, och minskat uppbyggnad av fonden då man föreslår att de 10% som av det årliga inflödet och som läggs till fondkapitalet slopas. Samtidigt föreslår man i promemorian att regeringen ska få besluta hur stor del av tillgångarna som ska göras tillgängliga för utdelning nästkommande år, dock efter förslag från Kammarkollegiet som i sin tur ska samråda med Arvsfondsdelegationen.

Visserligen har regeringen ansvar gentemot arvsfonden där regeringen kan ge förslag, ska ge rapporter till riksdagen och annat, men vi ställer frågan om det är klokt att lyfta ett beslut från förvaltande myndighet till ett politiskt beslut.

Det vore också oklokt att utgå ifrån, även om ekonomin i arvsfond en är god för närvarande, att det finns en linjär utveckling för framtiden. Det går inte att bygga framtida förväntningar på hur utvecklingen hittills varit.

Vi vet att arvsfonden gett goda möjligheter för en god utveckling i hela landet och hoppas att det finns goda möjligheter till att detta fortsätter.

Stockholm 2020-09-24

Staffan Nilsson
Ordförande

Åse Classon
Ordförande

HELA SVERIGE.

Tel växel: 010-489 13 50
Stortorget 7, 2 tr
111 29 STOCKHOLM
www.helasverige.se
info@helasverige.se

